

LEERLINGEN BUIGEN ZICH OVER DE 'AS LEIDEN-KATWIJK'

Voor hun profielwerkstuk of praktijkopdracht onderzoeken leerlingen uit het voortgezet onderwijs het gebied tussen Leiden en Katwijk. De As Leiden-Katwijk is een projectnaam en tevens de begrenzing van het gebied van grofweg de zone Katwijk, Valkenburg, Leiden tot aan de A4. In dit gebied ligt een enorme ruimtelijke opgave; er zijn veel woningen nodig, er is ruimte nodig voor bedrijventerreinen en kantoren. Om er voor te zorgen dat het verkeer niet nog verder vastloopt zijn er extra wegen en openbaar vervoer nodig.

Leerlingen van het Vlietlandcollege, het Bonaventuracollege en Rijnlandslyceum uit Leiden en van het Antoniuscollege uit Gouda zijn het onderwijspanel. Zij buigen zich over een van de drie subthema's en de bijbehorende vraagstelling:

- Valkenburg: waar kies je voor; hoogstedelijk of dorpskarakter.
- RijnGouweLijn West. Stel dat we moeten kiezen, kies jij dan voor de RijnGouweLijn West of voor de Rijnlandroute, ofwel kies je voor openbaar vervoer of voor extra asfalt?
- Rijnlandroute. Er zijn verschillende tracés mogelijk met elk hun eigen voor- en nadelen. Welk tracé vind jij het best?

Voor alle drie de subthema's geldt tevens de vraag: op basis van welke belangenafweging kom je tot die keuze?

Het onderwijspanel is 22 september 2004 bij elkaar gekomen in het Provinciehuis voor de startbijeenkomst. Daar kregen de leerlingen informatie over de drie subthema's, die uitgebreider nog eens

terug te vinden is in de informatiemap die zij meekregen. De weken erna hebben de leerlingen besloten welk subthema zij (in groepjes) uit gaan werken. In de week van 11-15 oktober werd per subthema een 'bezoekje ter plaatse' georganiseerd, waar de leerlingen facultatief aan deel konden nemen. Sindsdien werken zij aan hun profielwerkstuk en kunnen ze,

INHOUD

In deze nieuwsbrief informatie over diverse panels: het onderwijspanel over de As Leiden-Katwijk, het jeugdpanel toerisme over De Brouwersdam en het provinciale jongerenpanel over veiligheid en uitgaan. Verder is informatie te vinden over het Kom-Op-een-Idee-spel op de Brede School in Capelle aan den IJssel, het project KidsTegenGeweld, kinderen denken mee en ontwerpen een natuurspeel-

plek in het Steinse Groen, het provinciaal jeugdparticipatie-overleg, een verslag van de Participatie Parade en de site Overenuit.nl. Midden in de nieuwsbrief een checklist om jeugd-

participatie op de agenda te houden.

Marjon Schrama

wanneer ze vastlopen, PJ PARTNERS benaderen om met hen mee te denken waar eventuele antwoorden te vinden zouden kunnen zijn. Eind januari leveren alle leerlingen hun conclusies in, zodat we begin februari over deze conclusies per thema kunnen discussiëren.

Aan het eind van het bezoekje aan het projectbureau RijnGouweLijn, een kort gesprekje met Roy en Mark.

Waar doen andere leerlingen hun profielwerkstuk over?

HSL Schiphol

Jullie over de RijnGouweLijn.

Het werd ons aangeboden op school. Het leek ons leuk.

Wat vonden jullie van 't bezoekje?

We kregen veel extra info. We hadden nog niet zoveel vragen, maar we zijn wel meer te weten gekomen.

En de RijnGouweLijn bekijken?

Dat doen we een andere keer als Reinier er ook bij is, hij is nu op profielreis. Onze leraar heeft er wel mee gereisd, wij nog niet.

Aan het eind van een bezoekje aan Valkenburg, een kort gesprekje met Youri, Joep en Mandy

Waarom hebben jullie gekozen voor het onderwerp Valkenburg?

De andere twee (RijnGouweLijn en Rijnlandroute) leken ons wat saai. Het onderwerp Valkenburg is meer omvattend; het gaat niet alleen over routes, maar ook over woningen. We waren eerst van plan om een maquette te bouwen van een woongebied, toen hoorden we van de drie thema's van de provincie Zuid-Holland. Dat paste wel goed bij ons eigen idee.

Waarom een onderwerp van de Provincie?

Je leert er meer van. Anders maak je een saai werkstuk, waarvoor je alleen op internet wat opzoekt. Dit past veel beter bij ons.

Wat dacht je na de eerste bijeenkomst?

Het was heel anders dan we hadden verwacht. We dachten dat we oplossingen gingen bedenken, nu geven we alleen argumenten.

Was dat een teleurstelling?

Nee, we kijken er nu anders naar. Oplossingen bedenken is voor ons erg ingewikkeld, daar heeft de Provincie mensen voor in dienst. Wij kijken er met andere ogen naar én wij hebben bij dit onderwerp zelf geen belang, dus kunnen we het goed onderzoeken. We zijn een nieuwe generatie, hoe wij over belangen denken is voor de provincie wel interessant.

Wat vond je van het bezoekje?

Zoals verwacht. Al onze vragen zijn beantwoord. Het vliegekamp lag op een andere plaats ten opzichte van de steden dan verwacht.

Eigenlijk is het best een goede locatie. Je zit overal dichtbij; Den Haag, Leiden, strand, Valkenburgse Meer.

Marisca Boer, mboer@pjpartners.nl

**Je leert er meer van.
Anders maak je een
saai werkstuk,
waarvoor je alleen
op internet
wat opzoekt.**

JEUGDPANEL TOERISME GEEFT ADVIES OVER DE BROUWERSDAM

Het jeugdpanel Toerisme, bestaande uit 13 meiden en één jongen die een opleiding (mbo of hbo) voor recreatie & toerisme doen, bracht op 3 juni een bezoekje aan de Brouwersdam. De provincie Zuid-Holland heeft het plan om dat gebied te ontwikkelen tot trendsetzend, sportief strand- en watersportcentrum voor actieve toeristen en strandbezoekers. Aan het jeugdpanel toerisme is gevraagd of zij een advies willen uitbrengen.

"Er moet echt veel aandacht aan publiciteit besteed worden, geen enkele jongere die ik geïnterviewd heb wist van de Brouwersdam!"

De vragen die zij door de provincie voorgelegd kregen zijn:

- Welke nieuwe sportieve activiteiten dienen op de locatie 'de Brouwersdam' aangeboden te worden?
- Wat zou op de locatie 'de Brouwersdam' naast de actieve activiteiten nog meer moeten worden aangeboden?
- Waar zouden deze activiteiten op de locatie 'de Brouwersdam' aangeboden moeten worden?
- Welke evenementen zouden op deze locatie georganiseerd moeten worden?

In het Provinciehuis kregen zij uitleg over de plannen door de projectmanager Toerisme van

de provincie, Patty van der Kleij. Daarna vertrok het Jeugdpanel met een bus naar de Brouwersdam. Met de vragen in het achterhoofd werd het gebied bekeken. Ter plaatse werden foto's gemaakt zodat het gebied voor altijd op hun netvlies staat. Na de verkenning werd er in het zeil & surfcentrum Brouwersdam een eerste brainstorm gehouden met ideeën voor dit gebied. Vervolgens werd met elkaar een vragenlijst opgesteld die het jeugdpanel voor zou gaan leggen aan andere jongeren. Op 4 oktober kwam het jeugdpanel weer bijeen in het Provinciehuis. Daar werden de uitkomsten van de vragenlijsten besproken en boog het jeugdpanel zich gericht over de vier vragen van de provincie om tot een gezamenlijk advies te komen. Er werd hard gewerkt en nadat over iedere vraag een gezamenlijk standpunt ingenomen was, werden er afspraken gemaakt voor de presentatie van hun advies tijdens de slotbijeenkomst op 13 december. Op die dag zal het jeugdpanel haar advies voorleggen aan de Provincie.

Annemiek van der Sluys, avdsluys@pjpartners.nl

JONGEREN ONDERZOEKEN VEILIGHEID IN UITGAANSGELEGENHEDEN

Met het thema uitgaan en veiligheid zijn allerlei groepen aan de slag gegaan: het provinciale jongerenpanel, een klas op het Coenecoop-college en scholen die werken met een digitaal dossier. De resultaten en adviezen van al deze groepen worden 2 december gepresenteerd aan de provincie, de discotheekeigenaren en de politie.

HET PROVINCIAAL JONGERENPANEL

Het jongerenpanel uitgaan en veiligheid dat in opdracht van het bureau Maatschappelijke Ontwikkeling van de provincie Zuid-Holland onderzoekt hoe uitgaan veiliger kan, is alweer een aantal maanden actief. Na een eerste bijeenkomst waarin ervaringen werden uitgewisseld over veiligheidsmaatregelen die bij eigen uitgaansgelegenheden worden genomen hebben de panelleden leeftijdgenoten geïnterviewd. Met een eigen opgestelde vragenlijst werden leeftijdgenoten bevraagd over hun ervaringen en ideeën om uitgaan veiliger te maken.

Eén van de uitkomsten van de vragenlijsten is dat jongeren fouilleren en camera's vervelend vinden, maar wel nodig voor hun veiligheid. Jammer van camera's is dat ze vaak alleen achteraf een functie hebben (het vinden van de dader). Heel verschillend wordt gedacht over het gebruik van softdrugs. Sommige jongeren vinden dat het verboden moet worden, andere jongeren vinden softdrugs hetzelfde als het (met mate) gebruiken van alcohol. Ook werden er opmerkingen gemaakt over de kledingcode die bij discotheken wordt gehanteerd. Jongeren hebben er begrip voor dat sommige kleding niet kan worden getolereerd, maar vragen zich af of bepaalde kledingverboden niet gedateerd zijn, zoals het niet mogen dragen van sportkleding en sportschoenen. Dat er veel beter gecontroleerd moet worden op de leeftijds-

grens van 16 jaar werd door bijna elke jongere genoemd.

Op 25 september is het panel 's nachts op bezoek geweest bij de discotheek Citylife in Reeuwijk en bij La Baraque in Zevenhuizen-Moerkapelle. Ter voorbereiding op dit onderzoek is met het panel een observatielijst opgesteld, die tijdens het bezoek is ingevuld. In november is een resultatenbijeenkomst gehouden waarin de uitkomsten zijn besproken en waarin is nagedacht over de belangrijkste adviezen en uitkomsten die het panel zal presenteren aan de provincie Zuid-Holland, discotheekeigenaren en politie.

Eén van de uitkomsten van de vragenlijsten is dat jongeren fouilleren en camera's vervelend vinden, maar wel nodig is voor hun veiligheid.

LESSEN OVER UITGAAN EN VEILIGHEID

Klas 3t(theoretische leerweg)¹ van het Coenecoopcollege in Waddinxveen heeft in twee lessen nagedacht over het veiliger maken van uitgaansgelegenheden. Resultaat van deze lessen en de adviezen van de jongeren zijn te zien op een videoband die met de jongeren is gemaakt. Ook zijn tijdens de eindpresentatie foto's te zien die de jongeren tijdens de eerste les hebben gemaakt. Deze foto's laten nagespeelde scènes zien van het uitgaanscircuit met betrekking tot veiligheid en uitgaan.

DIGITALE DOSSIERS

In november zijn leerlingen van een aantal vmbo-scholen aan de slag gegaan met hetzelfde thema middels een digitaal dossier. Dit dossier is een coproductie van PJ PARTNERS en CodeNameFuture.

Van de conclusies van alle beschreven dossiers wordt een verslag gemaakt waarin ook een overzicht te vinden is van alle adviezen. Het beste dossier per school wordt door de leerlingen zelf tijdens de eindbijeenkomst van 2 december gepresenteerd.

STELLINGEN OP INTERNET

De jongerensite Blixum en de site van CodeNameFuture geeft jongeren nog eens extra de mogelijkheid om op stellingen rondom dit onderwerp te reageren.

Ook deze uitslagen zijn terug te vinden in het eindrapport. Onderzocht werd onder andere hoe jongeren denken over wapens met de stelling: je bent veilig met een wapen op zak.

De resultaten tot nu toe zijn:

48 jongeren (43,24%) kiezen voor het antwoord: Ja, maar als 'wapen' is een mobiele telefoon veilig genoeg.

17 jongeren (15%) kozen het antwoord: Ja, een mes of zo moet je wel bij je hebben om je te kunnen verdedigen.

1 jongere (0,9%) koos: Nee, je voelt je juist onveilig met een wapen op zak.

45 jongeren (40,54%) kozen: Nee, daar komen alleen maar ongelukken van.

Winnie Bogaards, wbogaards@pjpartners.nl

KIDS IN ACTIE TEGEN GEWELD OP SCHOOL

KidsTegenGeweld is een project waarin leerlingen uit de groepen zeven en acht de sociale veiligheid op hun school onderzoeken en zelf oplossingen bedenken hoe geweld - als pesten en ruziemaken - kan worden gestopt. In dit project werkt PJ PARTNERS samen met de Landelijke StichtingTegenZinloosGeweld.

Een school (of de gemeente) koopt een KidsKist met een veiligheidsmeter, een handleiding en achtergrondinformatie voor de docent. Er is activiteitenmateriaal in de kist te vinden en met krijgt een inlogcode van de website kidstegangeweld.nl. Hier kan men de scores van de veiligheidsmetingen op school invullen en kijken hoe andere scholen het doen. Kinderen in de groep 7/8 inventariseren wat er

sociaal onveilig is in en om hun school en bedenken vervolgens in groepjes oplossingen voor een aantal 'onveilige situaties'. Aan het eind bespreken ze klassikaal aan welke regels zij elkaar voortaan zullen houden om met elkaar om te gaan. Er worden creatieve en werkbare oplossingen bedacht.

Bijvoorbeeld het instellen van een KidsTeam dat kinderen helpt die gepest worden, spelmateriaal op het schoolplein zodat er minder ruzie ontstaat door verveling. Ook werken kinderen aan een filmpje 'Stop met pesten', een stripverhaal en handtekeningenactie tegen geweld. Regelmatig nemen kinderen (zelfgemaakte) gedichten of informatie van het internet mee naar de les om samen over te praten.

Marisca Boer - mboer@pjpartners.nl

NATUURSPLEELPEK IN HET STEINSE GROEN: KINDEREN DENKEN EN ONTWERPEN MEE

Eerder berichtten wij over het kinderpactieproject in Gouda, over het Steinse Groen.

De gemeente heeft naar de wensen van de kinderen uit de wijk geluisterd en besloten dat het Steinse Groen een avontuurlijke, spannende speelplek moet worden.

Om te zorgen dat de nieuwe inrichting ook aansluit bij de wensen van de kinderen werden in het voorjaar de kinderen daadwerkelijk betrokken bij de ontwerpfase.

Via de Brede School werden kinderen van de bovenbouwgroepen van de vier basisscholen uit de wijk uitgenodigd, om tijdens drie bijeenkomsten met de natuurspeeltuinontwerpster, Sigrun Lobst aan de slag te gaan. De kinderen fungeerden als vertegenwoordigers van de kinderen in de wijken en zij konden tussen de bijeenkomsten ruggespraak houden met hun klasgenoten.

Tijdens de eerste bijeenkomst werden de kinderen ingelicht over het traject en wat er van hen verwacht werd. Aangezien kinderen bij een speelplek meestal direct denken aan een traditionele speelplek met standaard speeltoestellen was het van groot belang dat de kinderen aan het begin van het traject een globaal beeld kregen van wat een natuurspeelplek in kan houden. Voor het vaststellen van de sfeer van de natuurspeelplek in het Steinse Groen kregen de kinderen eerst een opdracht waarbij zij foto's moesten beoordelen. De foto's hadden betrekking op: speelplekken, beplanting, ondergrond, zitplekken, paadjes, waterplekken, bruggen en dieren. Vervolgens werd met de kinderen een wandeling gemaakt, waarbij zij uitleg kregen over het specifieke van het gebied en de aanwezige natuur door André van Kleinwee van de gemeente Gouda. Met alle informatie in

hun achterhoofd werd na de wandeling op de bestaande speelplek in het zand een grote maquette gemaakt voor de inrichting van een natuurspeelplek. Door de kinderen werden met veel enthousiasme met natuurlijke materialen verschillende speelplekken en -objecten geknutseld. Tot slot werd met elkaar besproken wat een ieder gemaakt had, zodat duidelijk werd wat de kinderen leuk en spannend aan hun eigen creatie vonden en waarom.

"Je zou lekker met water moeten kunnen kledderen"

Naar aanleiding van de uitkomsten van de eerste bijeenkomst werden door de natuurspeeltuinontwerpster twee voorstelontwerpen gemaakt voor het Steinse Groen. Bij het ene ontwerp werd voornamelijk uitgegaan van het spelen met hout en bomen, bij het andere ontwerp lag de nadruk op het spelen met water. Tijdens de tweede bijeenkomst kregen de kinderen uitleg over beide ontwerpen; hoe zit de plattegrond in elkaar, hoe moet je zo'n ontwerp bekijken, wat voor speelobjecten worden genoemd en hoe kunnen die er eventueel uitzien. Na de uitleg konden de kinderen vragen

stellen en reageren op de twee ontwerpen. Vervolgens werd met de kinderen besproken hoe zij hun achterban konden informeren en op welke manier zij de mening van hun klasgenootjes konden peilen. Ieder kind kreeg een kopie van de twee ontwerpen en materiaal mee waarop de kinderen de uitkomsten van hun raadpleging konden noteren.

Tijdens de laatste bijeenkomst werden de uitkomsten van de raadpleging opgehangen in de ruimte en ieder kind vertelde wat er met de klasgenootjes besproken was.

De kinderen maakten zelf de volgende regels voor de natuurspeelplek:

- niets kapot maken
- geen zand en water op de speelobjecten
- afval in de prullenbaken
- geen fietsen op de speelplek, maar bij het fietsenrek
- geen zinloos geweld.

Nadat de uitkomsten van de groepen gepresenteerd waren werd aan de natuurspeeltuinontwerpster gevraagd of zij met de uitkomsten een definitief ontwerp zou kunnen maken en hoe dat er volgens haar uit zou gaan zien. De ontwerpster gaf aan dat zij de ideeën en voorkeuren van de kinderen mee zou nemen en in overleg met de aannemer en de gemeente zou gaan bekijken wat haalbaar is binnen de mogelijkheden van het gebied en het budget. Vervolgens werd aan Marianne Driehuijs van de gemeente Gouda gevraagd hoe het verder gaat als het definitieve ontwerp klaar is. Zij vertelde dat de natuurspeelplek niet zo snel en gemakkelijk te maken is als een gewone speelplek. De natuurspeelplek zal waarschijnlijk in fasen gerealiseerd worden; er zal rekening gehouden moeten worden met de stand van de natuur. Zij beloofde dat zodra er een plan voor de uitvoering is de kinderen dat via de Brede School te horen krijgen.

Annemiek van der Sluys, avdsluys@pjpartners.nl

BREDE SCHOOL CAPELLE AAN DEN IJSSEL

In vier wijken in Capelle aan den IJssel is in opdracht van de 'Brede School Netwerken' op verschillende scholen het Kom-Op-een-Idee-Spel gespeeld. Met dit spel gaan kinderen spelenderwijs nadenken over allerlei dingen op school en in hun wijk, zoals naschoolse activiteiten, inrichting van de wijk, (verkeer)veiligheid. Hiermee kunnen de gemeente en de scholen rekening houden met de wensen van de kinderen en hun - vaak verrassende - ideeën.

De ideeën, opmerkingen en oplossingen die tijdens het spel naar voren zijn gekomen zijn per wijk gebundeld en in een notitie beschreven. Niet alleen geven deze notities een overzicht van datgene wat per klas is aangegeven, de notitie geeft ook een praktische uitwerking van hoe deze ideeën in de praktijk kunnen worden uitgewerkt. Een doe-notitie dus!

Nog voor de laatste notitie was geschreven is er door de Brede School Netwerken het initiatief genomen om per wijk een praktische, overzichtelijke activiteitenfolder te maken. Doel van dit activiteitenoverzicht is kinderen te laten weten welke activiteiten er in de wijk zijn. Opvallend was namelijk dat kinderen in de diverse wijken aangaven een aantal activiteiten te missen, die er wel waren. Het beter bekendmaken van de huidige activiteiten werd het eerste actiepunt van de Brede School Netwerken. Dit activiteitenoverzicht wordt een vast terugkerende folder waardoor kinderen en ouders op de hoogte blijven van datgene wat in hun wijk wordt georganiseerd.

NIEUWSGIERIG NAAR WAT KINDEREN ZOAL NOEMEN?

Uitkomsten van het Kom-Op-een-Idee-Spel van de vier wijken hebben we op één hoop gegooid. Per wijk kunnen accenten anders liggen.

Kijk op pagina 10.

**"Een ondergrondse
speelhut lijkt me
spannend!"**

Eenmalig een jeugdparticipatie-activiteit uitvoeren vraagt wat organisatie, maar is niet erg ingewikkeld. Lastiger is het om jeugdparticipatie te implementeren binnen de organisatie. Hieronder een 'checklist' met voorwaarden, om te zorgen dat als je eenmaal een jeugdparticipatie-activiteit hebt georganiseerd, je jeugdparticipatie ook op de agenda kunt 'houden'.

JEUGDPARTICIPATIE

VOORWAARDEN VOOR BELEIDSMAKERS VAN PROVINCIE, GEMEENTEN, SCHOLEN EN INSTANTIES

Voorafgaand aan de feitelijke uitvoering van een project moet de *ambitie* geformuleerd worden om participatie van belangengroepen (jeugd in dit geval) onderdeel te laten zijn van het beleidsproces. Dit betekent dat jeugdparticipatie en de afspraken die tijdens het traject worden gemaakt terug te vinden zijn in beleidsvoornemens op korte en langere termijn.

- De inbreng van de jeugd moet *serieus* worden genomen en als gelijkwaardig worden gezien.
- *Draagvlak* voor participatie binnen alle geledingen van het ambtelijk en politiek apparaat (integraal). Dus niet alleen bij welzijn, maar ook bij openbare veiligheid, ruimtelijke ordening enz.

HEBBEN & HOUDEN

- *Mogelijkheid voor concretisering*: van tevoren staat al vast dat er geld en tijd beschikbaar is om iets met de genoemde ideeën van jeugd te doen.
- Resultaten zijn binnen een voor de jeugd *overzichtelijke tijd* gecommuniceerd en/of uitgevoerd.
- Jeugdparticipatie is geen eenmalige activiteit maar een *continu proces*. Een zekere vorm van *relatieopbouw* en wederzijds vertrouwen tussen de jeugd en de beleidmedewerker is belangrijk. Telkens met een andere contactpersoon moeten praten als gevolg van wisselingen van personeel werkt demotiverend.
- Zoals bij de participatie van volwassenen is jeugdparticipatie een traject dat *tijd en menskracht* blijft vragen.
- *Draagvlak* bij instellingen en organisaties op lokaal/regionaal niveau.

- Het inzetten/gebruikmaken van *sleutelfiguren* van jongeren. Op deze manier is het mogelijk om contacten met groepen jeugdigen te leggen.
- Goed functionerend lokaal jeugd- en jongerenwerk: naast het contact leggen met jongeren zorgen zij ook voor het actief houden van de jeugdigen (bij langdurige processen) en het begeleiden van de groepsprocessen.

Het delegeren van de uitvoerende taken in het kader van jeugdparticipatie naar een lokale uitvoeringsinstantie voor welzijnswerk/jeugd- en jongerenwerk is tevens voorwaarde voor een onafhankelijker status van de begeleiding/ondersteuning van jeugdparticipatieactiviteiten. Uitvoering door de gemeente zelf kan leiden tot de verdenking dat participatietrajecten vooral dienen ter legitimatie van beleid. Bij het ontbreken van jongerenwerk kan er beroep worden gedaan op de sleutelfiguren.

- *Duidelijke afbakening* wat betreft de mate waarin de jeugd in het proces kan meepraten, meedoen en/of meebeslissen.
- *Waardering* voor de inzet van jeugdigen: bij een grote tijdsinspanning van jeugdigen kan gedacht worden aan een vergoeding (gratis toegang tot ..., studiepunten, cadeautje, cadeaubon).

VOORWAARDEN VOOR DE WERKVORMEN/ JEUGDPARTICIPATIE-ACTIVITEITEN

- Participatiethema's moeten *aansluiten* bij de directe leef- en belevingswereld en belangen van jongeren (groepen).
- *Diversiteit aan participatievormen* zodat jongeren van diverse pluimage zich gestimuleerd voelen om aan participatieactiviteiten mee te doen.
- Het *materiaal* dat voor bijeenkomsten wordt gebruikt moet er voor de deelnemers aansprekend en verzorgd uitzien. Aandacht die besteed is aan de voorbereiding/het materiaal zorgt voor meer aandacht en betrokkenheid van de deelnemers.

- Het doel van de participatie moet duidelijk zijn. Wat zijn de kaders voor de uitvoering van de ideeën, qua plaats, geld en andere voorwaarden.
- Jeugd moet *ondersteuning* krijgen als er een beroep wordt gedaan op nieuwe vaardigheden (presenteren, debatteren, interviewen/onderzoeken).
- *Goede jongereninformatie* is van belang voor goede jeugdparticipatie. Goede jongereninformatie houdt in dat de informatie neutraal is, makkelijk te vinden, in begrijpelijke taal staat beschreven en aantrekkelijk is vormgegeven.
- *Enthousiasme* en voldoende kennis bij de begeleiders van de activiteiten.
- De werkvormen moeten *uitdagend* zijn, maar niet te moeilijk.
- De werkvormen moeten *vraaggericht* zijn. Jeugdigen moeten de ruimte krijgen hun eigen ideeën te formuleren.
- *Communicatie*: volwassenen communiceren op een andere manier dan jeugdigen, maak hierover afspraken.

Wij zien jeugdparticipatie als verfrissend, inspirerend en leerzaam en hopen dat gemeenten, scholen en organisaties ervoor zorgen dat kinderen en jongeren, als deskundigen van hun belevingswereld, gehoord en betrokken blijven worden bij hun (directe) omgeving.

Marisca Boer - mboer@pjpartners.nl

Winny Bogaards - wboogaards@pjpartners.nl

ALLE GROEPEN 6

BINNEN SPELEN

Binnen spelen
(Binnen)zwembad
Meer computers
Meer koken/kookwedstrijd
Disco
Meer EHBO-lessen
Knutselclub (op school)
Sporthal
Zaalvoetbal

BUITEN SPELEN

Voetbalveld/-kooi/sportveldjes
Survivalteam
Trampoline
Kinderwinkel
Skate en skateboardpark
Speurtochten
Yu-gi-oh tafel

VERKEER & VEILIGHEID

Geen gevaarlijke dingen in de buurt,
meer camera's in de buurt, geen wapens,
geen geweld
Meer stoplichten
Meer politie
Verkeer moet langzamer rijden
Meer lantaarnpalen aan 's nachts

ALLE GROEPEN 7 EN 8

BINNEN SPELEN

Computerhal
Disco
Speelhal
IJsbaan
Buurthuis (disco en Yu-gi-oh)
Gym (niet kinderachtig)
Zaalvoetbal
Muziekhal
Survivalteam
Binnenzwembad

BUITEN SPELEN

Voetbalveld met doel/netten
Speelplaatsen voor oudere kinderen
Speeloeuwoud
Kermis

VERKEER & VEILIGHEID

Meer agenten
Zachter rijden in de wijk
Meer zebrapaden voor kinderen
Drempels

DROOMWENS

Minder hondenpoep
Alles goedkoper
Meer natuur

PROVINCIAAL JEUGDPARTICIPATIEOVERLEG

Sinds mei van dit jaar zitten PJ PARTNERS, Expertisecentrum voor Jeugd Samenleving en Opvoeding (JSO) en Stichting Jeugd en Jongerenwerk Midden-Holland regelmatig bij elkaar rond het onderwerp Jeugdparticipatie. Met deze overleggen wordt geprobeerd een gezamenlijke visie op jeugdparticipatie te formuleren, kennis te bundelen (wellicht gezamenlijke uitgaven of projecten te maken), inhoudelijke thema's verder uit te werken en meer te kunnen betekenen op het gebied van belangenbehartiging van Jeugdparticipatie.

De bundeling van kennis, het uitwerken van inhoudelijke thema's en de belangenbehartiging voor jeugdparticipatie zal gaan over de leeftijdscategorie 0-23 jaar en over activiteiten binnen lokaal jeugdbeleid, kinderopvang, provinciale en gemeentelijke beleid, jeugdorganisaties, scholen, jeugdinformatiebeleid e.d.

WAT HEEFT U ERAAN?

Doordat kennis omtrent participatie van de organisaties wordt gebundeld kan de ondersteuning op uw vraag vanuit een breder perspectief worden benaderd. Succeservaringen, maar ook leerpunten uit andere trajecten resulteren in een betere aanpak voor de toekomst. Ook als u een vraag heeft met betrekking tot jeugdparticipatie kunt u deze aan ons mailen (mboer@pjpartners.nl) en kan dan in het overleg worden meegenomen.

Uiteraard hangt dit af van de complexiteit van uw vraag. In elk geval krijgt u altijd een reactie terug.

De samenwerking tussen deze organisaties komt dit jaar al tot uiting in de organisatie van de ParticipatieParade: 'Een plek waar u informatie kunt halen over alle mogelijkheden van jeugdparticipatie en de wijze waarop u dat handen en voeten kunt geven.'

Jeugdparticipatie is niet alleen een methodiek, jeugdparticipatie is vooral een houding.

EEN AANTAL CONCLUSIES DIE WE TOT NU TOE KUNNEN TREKKEN

- Jeugdparticipatie is niet alleen een methodiek, jeugdparticipatie is vooral een houding. Binnen beroepsopleidingen (mbo/hbo) zou structureel aandacht moeten worden gegeven aan jeugdparticipatie/vraaggericht werken. Niet alleen door middel van een gastles.
- Beeld overtuigt meer dan tekst. Jeugdparticipatie wordt nog regelmatig als 'ingewikkeld' en 'riskant' gezien. Vaak ontbreekt het aan voldoende (praktijk)informatie. Omdat men vaak niet voldoende tijd heeft brochures door te nemen en mensen steeds visueler zijn ingesteld is het belangrijk dat jeugdparti-

cipatietrajecten ook visueel worden gemaakt, bijvoorbeeld aan de hand van een praktijkfilm ('kijk, zo doen wij het/zo kan jeugdparticipatie er uit zien').

- Het wiel moet niet steeds weer worden uitgevonden: Soms wordt (werk)materiaal ontwikkeld dat ook ontwikkeld is door de andere organisatie. Dat is zonde van tijd en energie. Door overleg kan dit worden voorkomen.
- De beeldvorming over jeugd van volwassenen is bepalend voor de wijze waarop zij omgaan (houding) en communiceren met jeugd.

team jeugdparticipatie PJ PARTNERS

EEN TAS VOL INFORMATIE RONDOM JEUGDPARTICIPATIE

Op 18 november vond de ParticipatieParade plaats in SSF De Plint in Dordrecht. Beroepskrachten en vrijwilligers in Zuid-Holland Zuid maakten kennis met het brede scala aan recent ontwikkelde methodieken en werkvormen rondom jeugdparticipatie. Materiaal dat te gebruiken is in de buitenschoolse opvang, in het lokaal en provinciaal jeugdbeleid, in het jeugd- en jongerenwerk, bij de Brede School, speeltuinwerk, in de jeugdzorg en op scholen.

Bij de ingang kreeg iedere deelnemer een lege tas die zij zelf konden vullen op de infomarkt en tijdens de workshops. Na afloop vertrokken de deelnemers met blijde gezichten en volle tassen.

Op de infomarkt werden methodieken en werkvormen gepresenteerd door Stichting Kinderpostzegels Nederland, Codename Future, Primo, JIP Den Haag, Collegio, NUSO, JSO expertisecentrum voor jeugd samenleving en

opvoeding en Stichting Jeugd en Jongerenwerk Midden-Holland. Tussendoor verzorgden PJ PARTNERS, JSO expertisecentrum voor jeugd samenleving en opvoeding en Stichting Jeugd en Jongerenwerk Midden-Holland workshops over jeugdparticipatie.

De thema's van de workshops waren:

- Zoveel jongeren, zoveel vormen
- Goede voorbereiding is het halve werk
- Kom Op een Idee
- Participatie op school
- Jongerenraden, hoe werkt dat?
- Communiceren met jongeren, hoe doe je dat?
- Vaardigheden voor begeleiders van kinderplichtparticipatie
- Participatie van kinderen van 4-8 jaar.

Annemiek van der Sluys, avdsluys@pjpartners.nl

JONGERENINFO KORT

QUICK SCAN JONGERENINFORMATIE ZUID-HOLLAND

In opdracht van de Provincie Zuid-Holland voert PJ PARTNERS in samenwerking met JSO (hier toe behoren het JIP Den Haag, Zoetermeer en Delft) een quick scan jongereninformatie uit. Het doel van deze quick scan is te achterhalen wat er in de gemeenten al gebeurt op het gebied van jongereninformatie en waar jongeren behoefte aan hebben.

Inzet van de provincie is om op grond van deze informatie samen met gemeenten, een visie en verder beleid te ontwikkelen.

De provincie kan de uitkomsten van de quick scan gebruiken om keuzes te maken op welke onderdelen van ondersteuning met betrekking tot jongereninformatie geïnvesteerd moet worden. De quick scan jongereninformatie bestaat uit een schriftelijke enquête onder ambtenaren in Zuid-Holland, een literatuuronderzoek naar

recente publicaties én panelgesprekken met jongeren, en PJ PARTNERS. Naar verwachting is aan het eind van het jaar het rapport klaar.

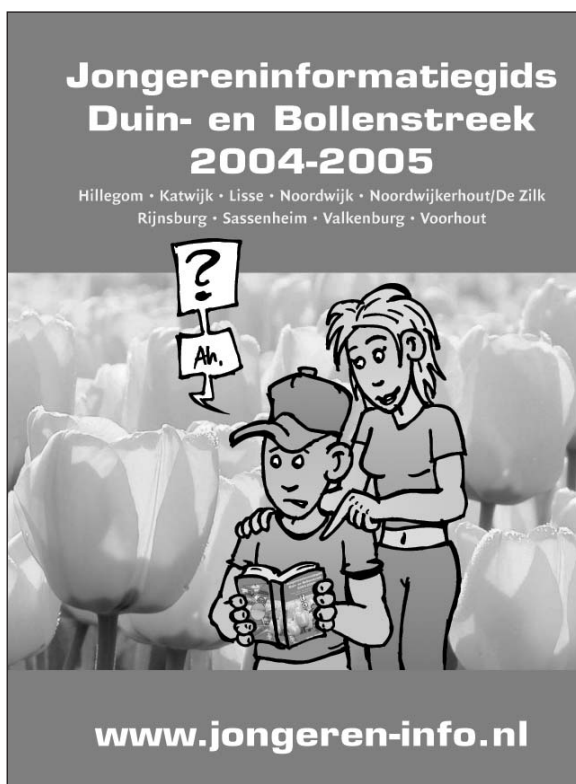
JONGERENGIDS DUIN- EN BOLLENSTREEK

In september 2004 is voor de derde keer de jongerengids voor de Duin- en Bollenstreek uitgegeven en verspreid. Dit handige kleine boekje is bedoeld voor jongeren van 14 t/m 18 jaar en bevat informatie over onderwerpen als vrije tijd, school, drugs, wonen en werk.

Daarnaast zijn de adressen van bijbehorende organisaties weergegeven. De gids is gratis verkrijgbaar bij scholen, jongerencentra, gemeentehuizen en bibliotheken in de Duin- en Bollenstreek.

De gids is uitgegeven door PJ PARTNERS in opdracht van de gemeenten in deze regio.

U kunt een of meerdere exemplaren van de gids bestellen. Dit is mogelijk zolang de voorraad strekt. Prijs: 2,- (per stuk exclusief verzendkosten).

EEN JAAR ONLINE:

WWW.JONGEREN-INFO.NL

Op de jongerensite www.jongeren-info.nl is de informatie uit de jongerengids voor de Duin- en Bollenstreek te vinden. Deze info is aangevuld met nieuwtjes, een poll en een portal per gemeente. Ook is er een mogelijkheid om vragen te stellen. Indien het persoonlijke of hulpvragen zijn, worden ze beantwoord door het Algemeen Maatschappelijk Werk.

Deze jongerensite is sinds september 2003 online en het aantal bezoekers is gestegen van ongeveer 1100 naar 5500 bezoekers per maand.

Informatie: Esther Sibbel - esibbel@pjpartners.nl

OVERENUIT

De regionale jongerensite Overenuit is sinds 8 maart online. De site zit boordevol informatie over allerlei onderwerpen als wonen, werk, vrije tijd, seksualiteit, drugs en recht, en biedt daarbij allerlei handige adressen en links. Het bezoekersaantal is in ruim een half jaar gestegen van een kleine 1500 in maart naar zo'n 4200 in september. Eind september bezochten 20.526 bezoekers www.overenuit.nl.

In het najaar is de site uitgebreid met een mogelijkheid om zelf kopij in te voeren. Hiermee kunnen jongeren - of een redactie van jongeren - eigen teksten, bijvoorbeeld inter-

views of recensies, op de site plaatsen. Iedere jongere kan hier gebruik van maken, maar het is ook leuk voor schoolredacties of te gebruiken voor leerkrachten als lesmateriaal. Voor scholen is een lespakket gemaakt.

KUNSTSHOT 2004

Kunstshot is een festival voor leerlingen die het vak CKV volgen in Leiden. Op 17 september zetten 16 culturele organisaties in Leiden de deuren wijd open voor de 1200 CKV-ers uit Leiden en omgeving. Tijdens de Kunstshotdag bezochten de leerlingen op een dag drie verschillende Leidse kunstinstellingen.

Nieuw dit jaar was de samenwerking tussen Kunstshot en Overenuit. Het programma van Kunstshot en de informatie over de deelnemende en andere CKV gerelateerde organisaties waren te vinden op de regionale jongeren-site. Daarnaast zijn drie teams van jonge reporters tijdens Kunstshot 2004 op pad geweest om een impressie te maken van de dag. Hun reportages zijn te vinden op Overenuit.

JONGERENPEILING ZOETERWOUDE

Ook de gemeente Zoeterwoude werkt samen met Overenuit. Zoeterwoude heeft een jongerenpeiling gehouden waarin zij de mening van jongeren vraagt over uitgaan, (sport)activiteiten, veiligheid, speel- en ontmoetingsplekken en wat jongeren willen veranderen in Zoeterwoude. Met deze informatie wil de gemeente het jeugdbeleid ontwikkelen en bepalen wat de komende jaren belangrijk is. Een samenvatting van het onderzoek is op Overenuit geplaatst

LEIDEN ONDERZOEKT PLEKKEN IN DE BUITENRUIMTE

De Gemeente Leiden wil voldoende én goede plekken in de buitenruimte in de stad voor alle jeugd. Iedere keer wordt een andere buurt onder de loep genomen. Het onderzoek vindt plaats in het kader van het Speelruimtebeleid. Op Overenuit is de mening van jongeren weergegeven over een aantal plekken waar zij vaak zijn. Andere jongeren kunnen in het forum hierop reageren.

VRAAG EN ANTWOORD

De site bevat een mogelijkheid om vragen te stellen. Onderaan ieder onderwerp is een button te vinden met 'nog vragen'. Iedere vraag wordt binnen vijf werkdagen persoonlijk beantwoord door het JIP Leiden. De meeste vragen die binnenkomen (ongeveer twee per week) gaan over seksualiteit.

E-ZINE

Overenuit geeft een elektronische nieuwsbrief uit. Deze verschijnt ieder kwartaal en beschrijft het laatste nieuws over deze regionale jongereninformatie. Wilt u deze nieuwsbrief ook ontvangen? Mail dan naar redactie@overenuit.nl.

Informatie: Esther Sibbel - esibbel@jippartners.nl

BLIXUM

Het aantal bezoekers aan deze jongereninformatiesite neemt nog steeds toe.

De Blixumchatbox is iedere dag tussen 10.00 en 21.00 uur open. Op woensdag van 19.00 uur tot 21.00 uur is er een speciale box geopend voor Jonge Mantelzorgers.

TOP-5

Top-5 van de meest gezochte onderwerpen op dit moment:

- 1 loverboys
- 2 vacatures
- 3 plaatjes
- 4 jeugdzorg
- 5 organisatie

REACTIES

Vorige keer is het onderwerp Loverboys aan de orde geweest. Nog steeds komen er zeer veel reacties op dit onderwerp binnen. Hierbij worden regelmatig zeer grove woorden gebruikt. Om die reden is het niet meer mogelijk om op alle tijden over dit onderwerp mee te praten.

De ontwikkelingen om Scoutingjongeren te mobiliseren en actief bij jongereninformatie en jongereninformatiesites te betrekken ligt op dit moment stil vanwege ziekte van onze medewerker. Daarom hierover geen extra informatie (zoals vorige keer was beloofd).

STELLINGEN OP BLIMXUM.NL

Op de homepage van de site kunnen jongeren tot 23 jaar stemmen op een actueel thema. Hieronder een aantal stellingen en de reacties.

Theo van Gogh dood! De politiek moet nu keihard ingrijpen

- Ja, helemaal mee eens: 95 81,2%
- Nee, niet nodig, bekende Nederlanders moeten op hun woorden letten: 9 7,69%
- Ik weet het allemaal niet meer: 10 8,55%
- Geen mening: 3 2,56%

Balkenende wil dat we allemaal u gaan zeggen tegen de leraar!

- Ja, daar ben ik het mee eens, een beetje afstand moet er zijn: 78 35,62%
- Nee, ik wil altijd je zeggen, maakt het allemaal veel gezelliger: 54 24,66%
- Soms, bij de ene leraar wel bij de ander niet: 80 36,53%
- Geen mening: 7 3,2%

Ze willen piercings en tatoeages bij minderjarigen aan banden gaan leggen! Mee eens?

- Ja, wat moet een 13-jarige met een ringetje door de tepel: 91 49,19%
- Nee, ze mogen zelf bepalen wat ze doen: 31 16,76%
- Ze mogen alles, als de ouders maar toestemming geven: 57 30,81%
- Geen mening: 6 3,24%

Kijk zelf op de site en stem mee!!

Miranda Verboon - mverboon@pjpartners.nl

PUBLICATIES

CD ROM WAT DENK JE ZELF

'Wat denk je zelf' is een cd-rom met een digitale kinderenquête voor kinderen van groep 5 tot en met 8 jaar. De cd-rom laat snel en effectief een beeld zien van wat kinderen graag voor activiteiten na schooltijd zouden willen doen en op welke plek zij dat graag zouden willen doen. Bent u benieuwd naar de uitslagen van groep vijf of van alle meisjes? Wilt u vragen toevoegen of juist verwijderen? Dit is allemaal mogelijk.

De cd-rom is ontwikkeld voor basisscholen, maar ook te gebruiken op andere locaties waar veel kinderen komen, zoals de buitenschoolse opvang en buurthuizen.

ISBN 90 76166-21-8

Jaar van uitgave: augustus 2004

Kosten: 20,-

**VERNIEUWING
TIJDSCHRIFT VOOR ONDERWIJS EN
OPVOEDING**

Vernieuwing is een onafhankelijk onderwijs- en opvoedkundig tijdschrift dat een podium vormt voor kritisch, reflecterende bijdragen over gezinsopvoeding, vroeg- en voorschoolse educatie, het funderend onderwijs, de tweede fase van het voortgezet onderwijs en de opleidingen voor die onderwijssectoren.

Vanaf 4 november verschijnt er een special over jeugdparticipatie, waarin ook een artikel is opgenomen van PJ PARTNERS.

Kosten van deze special: 8,-

Te bestellen bij: Koninklijk Van Gorcum BV,
0592 379555 of info@vangorcum.nl

**HANDBOEK JONGERENINFORMATIE -
MANUAL YOUTH INFORMATION AND
ADVICE**

Dit handboek op cd-rom behandelt alle aspecten van het jongereninformatie- en advieswerk. In het boekje bij deze cd staat een overzicht van de onderwerpen. Verschillende projecten uit Europa worden toegelicht. De tekst wordt geïllustreerd met foto's en een aantal video's. Het handboek is vooral geschikt in de praktijk, maar het is ook bruikbaar voor trainingen en opleidingen.

ISBN 90-9017592-x

Quia: Daphne de Lange, Leo Rutjes, 2003.

www.quia.nl

<p>Thurledeweg 95
Postbus 11117
3004 EC Rotterdam
Tel: (010) 4362166
Fax: (010) 4366357
E-mail: info@pjpartners.nl
www.pjpartners.nl</p>	• adviseert en ondersteunt organisaties en gemeenten in Zuid-Holland op het terrein van jeugdbeleid, multicultureel werken en samenlevingsopbouw • biedt diensten aan in de vorm van werkontwikkeling, advisering en begeleiding, deskundigheidsbevordering, bemiddeling, onderzoek en informatieverstrekking • is gespecialiseerd in bedrijfskundige adviezen, personeelsbemiddeling, projectmatig welzijnswerk en juridische dienstverlening.